

Υπόθεση C-629/19

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

23 Αυγούστου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Landesverwaltungsgericht Steiermark (Αυστρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

14 Αυγούστου 2019

Προσφεύγοντες:

Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG

Wasserverband «Region Gratkorn-Gratwein»

Καθής αρχή:

Landeshauptmann der Steiermark

[παραλειπόμενα]

Landesverwaltungsgericht Steiermark

(περιφερειακό διοικητικό δικαστήριο της Στυρίας)

[παραλειπόμενα]

Γκρατς, 14 Αυγούστου 2019

Προς το
Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
[παραλειπόμενα]

Αίτηση

για

την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως

κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ

Διάδικοι της κύριας δίκης [παραλειπόμενα]:

- α) προσφεύγοντες:
- 1) Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG
[παραλειπόμενα]
 - 2) Wasserverband (φορέας διαχείρισης υδάτων)
«Region Gratkorn-Gratwein»
[παραλειπόμενα]
- β) καθής αρχή:
- Landeshauptmann von Steiermark (κυβερνήτης της
Στυρίας
[παραλειπόμενα] [σελ. του πρωτοτύπου 2]

Στο πλαίσιο της διαδικασίας διοικητικής προσφυγής της Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG και του Wasserverband «Region Gratkorn-Gratwein» κατά της από 2 Νοεμβρίου 2015 απόφασης του Landeshauptmann von Steiermark [παραλειπόμενα], το Landesverwaltungsgericht Steiermark [παραλειπόμενα] εξέδωσε:

ΔΙΑΤΑΞΗ

- I. Υποβάλλονται στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
1. Αποτελεί η ιλύς καθαρισμού λυμάτων απόβλητο υπό το πρίσμα της εξαιρέσεως του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών σε συνδυασμό με την οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και/ή με την οδηγία για την ιλύ καθαρισμού λυμάτων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1137/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2008;
 2. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Παρέχεται δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2008/98 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών, η δυνατότητα χαρακτηρισμού ουσίας ως υποπροϊόντος υπό την έννοια του αποβλήτου κατά το δίκαιο της Ένωσης, στην περίπτωση που στην εν λόγω ουσία, για διαδικαστικούς λόγους, προστίθενται, κατά ένα μικρό ποσοστό, άλλες ουσίες οι οποίες διαφορετικά θα θεωρούνταν

απόβλητα, εφόσον δεν επηρεάζεται η σύνθεση του συνόλου της ουσίας και προκύπτει σημαντικό όφελος για το περιβάλλον;

- II. Η διαδικασία της διοικητικής προσφυγής [παραλειπόμενα] θα συνεχιστεί μετά την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. [σελ. του πρωτοτύπου 3]

Σκεπτικό

I.

Διαδικασία και έκθεση των πραγματικών περιστατικών:

Με την προσβαλλόμενη απόφαση, ο Landeshauptmann von Steiermark, κατόπιν εκτεταμένης έρευνας σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 6, του AWG 2002 [Abfallwirtschaftsgesetz 2002 (νόμου περί διαχείρισεως των αποβλήτων του 2002), στο εξής: AWG 2002] έκρινε ότι οι αλλαγές στον λέβητα 11 της Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG στην τοποθεσία [παραλειπόμενα] Gratkorn [παραλειπόμενα] και της μονάδας αποτέφρωσης υπολειμμάτων που ανήκει στον Wasserverband «Region Gratkorn-Gratwein» στην ίδια τοποθεσία, υπόκεινται στην υποχρέωση αδειοδοτήσεως σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφοι 1, 3 και 4 του AWG 2002. Ως αιτιολογία για την απόφαση αυτή προβλήθηκε ότι, και στις δύο εγκαταστάσεις, η ιλύς καθαρισμού από τη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων, την οποία λειτουργούν από κοινού η Sappi Austria Produktion GmbH & Co KG και ο Wasserverband «Region Gratkorn-Gratwein», συναποτεφρώνεται προκειμένου να παραχθεί ατμός για τον ενεργειακό εφοδιασμό του εργοστασίου χαρτιού και κυτταρίνης της Fa. Sappi στην ίδια τοποθεσία.

Η καθής αρχή επισήμανε στην απόφαση ότι, μολονότι το μεγαλύτερο μέρος της προς αποτέφρωση ιλύος καθαρισμού λυμάτων προέρχεται από τη διαδικασία παραγωγής χαρτιού και θα μπορούσε για το εν λόγω ποσοστό (περίπου 97 %) να χαρακτηριστεί ως υποπροϊόν κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3a, του AWG 2002, εντούτοις αυτό δεν ισχύει για το ποσοστό της ιλύος καθαρισμού λυμάτων που προκύπτει από την επεξεργασία αστικών λυμάτων. Η εν λόγω ιλύς καθαρισμού λυμάτων, υπό αντικειμενική έννοια, παραμένει απόβλητο, διότι δεν προκύπτει από τη διαδικασία παραγωγής χαρτιού. Ωστόσο, δεδομένου ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Verwaltungsgerichtshof (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Αυστρία) δεν υφίσταται ελάχιστο όριο για τον χαρακτηρισμό μιας ουσίας ως αποβλήτου, πρέπει να θεωρηθεί ότι το σύνολο της ιλύος καθαρισμού λυμάτων που συναποτεφρώθηκε στις δύο ανωτέρω εγκαταστάσεις συνιστά απόβλητο κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 1, του AWG 2002 και για τον λόγο αυτό, οι αλλαγές στις εν λόγω εγκαταστάσεις υπόκεινται στην υποχρέωση αδειοδοτήσεως κατά την έννοια του άρθρου 37, παράγραφοι 1, 3 και 4 του AWG 2002.

Αμφότερα τα ενδιαφερόμενα μέρη [παραλειπόμενα] προσέφυγαν κατά της εν λόγω αποφάσεως ενώπιον του Landesverwaltungsgericht υποστηρίζοντας, κυρίως, ότι η ιλύς καθαρισμού λυμάτων που αναφέρεται στην απόφαση δεν

αποτελεί απόβλητο σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 1, του AWG 2002, δεδομένου ότι έχει παραχθεί στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης διαδικασίας παραγωγής που προβλέφθηκε από την αρχή του σχεδιασμού της εγκαταστάσεως για την παραγωγή χαρτιού και χαρτοπολλτού και χρησιμοποιείται για την ανάκτηση ενέργειας στην παραγωγή χαρτιού, όπου όλες οι υποεγκαταστάσεις στον [σελ. του πρωτοτύπου 4] τόπο παραγωγής βρίσκονται υπό τη διαχείριση της Fa. Sappi και μόνο για οργανωτικούς και νομικούς λόγους ανήκουν σε δύο διαφορετικά νομικά πρόσωπα τα οποία είναι από κοινού κάτοχοι της άδειας για τη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων που προβλέπεται στη νομοθεσία περί υδάτων ή της επαγγελματικής εγκρίσεως για τον λέβητα 11 και για τη μονάδα αποτέφρωσης υπολειμμάτων.

Έχοντας υπόψη τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στην υπόθεση C-114/01, Avesta Polarit Chrome OY, ECLI:EU:C:2003:448 και στην υπόθεση C-113/12, Brady, ECLI:EU:C:2013:627), επισημαίνεται ότι τα υπολείμματα παραγωγής και άλλες ουσίες δεν εμπίπτουν στην έννοια του αποβλήτου σε περίπτωση που μπορούν να χρησιμοποιηθούν είτε ως αναπόσπαστο τμήμα της παραγωγικής διαδικασίας (όσον αφορά απόβλητα εντός της επιχειρήσεως), είτε στην εκμετάλλευση ενός οικονομικού φορέα, εφόσον αυτή η περαιτέρω χρήση διασφαλίζεται και η εν λόγω επαναχρησιμοποίηση της ουσίας επιφέρει οικονομικό πλεονέκτημα. Με την απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2014 [παραλειπόμενα], το Verwaltungsgerichtshof ακολούθησε τη νομολογία αυτή και έκρινε ότι η χρήση υπολειμμάτων παραγωγής προερχόμενων από την ίδια εκμετάλλευση για την παραγωγή ενέργειας συνιστά «διασφαλισμένη περαιτέρω χρήση», με αποτέλεσμα τα εν λόγω υπολείμματα παραγωγής να μην θεωρούνται απόβλητα. Το ποσοστό της ιλύος καθαρισμού λυμάτων αστικής προέλευσης, το οποίο με βάση αμιγώς αριθμητικούς υπολογισμούς ανέρχεται σε 2 %, ουδόλως μεταβάλλει τα χαρακτηριστικά της ουσίας και δεν είναι δυνατόν να θίξει το δημόσιο συμφέρον στον τομέα της διαχειρίσεως των αποβλήτων κατά την έννοια του άρθρου 1, παράγραφος 3, του AWG 2002, δεδομένου ότι διασφαλίζεται η επιτρεπόμενη περαιτέρω χρήση όλων των σχετικών υπολειμμάτων.

Μετά από διενέργεια έρευνας και δημόσια επ' ακροατηρίου συζήτηση, το επιληφθέν Landesverwaltungsgericht έκανε, κατ' αρχάς, δεκτή την προσφυγή και έκρινε, με απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2016 [παραλειπόμενα], ότι οι αλλαγές στον λέβητα 11 της Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG [παραλειπόμενα] και της μονάδας αποτέφρωσης υπολειμμάτων, που ανήκει στον Wasserverband «Region Gratkorn-Gratwein», [παραλειπόμενα] δεν υπόκεινται σε υποχρέωση αδειοδοτήσεως σύμφωνα με το άρθρο 37, παράγραφοι 1, 3 και 4 του Abfallwirtschaftsgesetz (νόμου περί διαχειρίσεως των αποβλήτων) (AWG 2002) [BGBI (Αυστριακή Εφημερίδα της Κυβερνήσεως) I 102/2002], όπως τροποποιήθηκε.

Με την απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2019 [παραλειπόμενα], το Verwaltungsgerichtshof έκανε δεκτή την αίτηση αναιρέσεως που άσκησε κατά της ως άνω αποφάσεως ο Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt- und Wasserwirtschaft (Ομοσπονδιακός Υπουργός Γεωργίας και Δασοπονίας,

Περιβάλλοντος και Διαχείρισης των Υδάτων, Αυστρία) [παραλειπόμενα] και αναίρεσε την προσβαλλόμενη απόφαση λόγω ελλείψεως νομιμότητας. **[σελ. του πρωτοτύπου 5]**

Στο σκεπτικό του, το Verwaltungsgerichtshof διαπίστωσε τα εξής:

Στο άρθρο 2, παράγραφος 3α, του AWG 2002 καθορίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας-πλαίσου για τα απόβλητα, οι όροι υπό τους οποίους μια ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής –χωρίς, ωστόσο, να αποτελεί πρωταρχικό σκοπό της– μπορεί να χαρακτηριστεί ως υποπροϊόν και όχι ως απόβλητο. Από την εισαγωγική φράση της διατάξεως αυτής συνάγεται ότι πρόκειται για ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει στο πλαίσιο διαδικασίας παραγωγής. Η αναιρεσείουσα αρχή επισημαίνει ορθώς ότι η επίμαχη ιλύς καθαρισμού λυμάτων παράγεται κατά τον κοινό καθαρισμό επαγγελματικών και οικιακών/αστικών λυμάτων στη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων την οποία διαχειρίζεται ο δεύτερος από τους κατ' αναίρεση αντιδίκους [Wasserverband «Region Gratkorn-Gratwein»].

Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, σημείο 1, του AWG 2002, τα λύματα και, επομένως, και τα επαγγελματικά λύματα της πρώτης από τους κατ' αναίρεση αντιδίκους [Sappi Austria Produktions-GmbH & Co KG] δεν αποτελούν απόβλητα. Γενικά, ως λύματα νοούνται τα ύδατα από οικιακή, επαγγελματική ή άλλη χρήση που έχουν μεταβληθεί ως προς τα χαρακτηριστικά τους. Σύμφωνα με τη νομοθεσία περί υδάτων, τα λύματα είναι ύδατα που απορρίπτονται. Μπορεί να πρόκειται για μολυσμένα ύδατα (μεταξύ άλλων, λύματα από κουζίνες, οικιακά λύματα, επαγγελματικά λύματα), αλλά και για ελάχιστα ή καθόλου μολυσμένα ύδατα (όπως για παράδειγμα όμβρια ύδατα). Για τη διατήρηση και την προστασία των υδάτων (συμπεριλαμβανομένων των υπόγειων υδάτων), ο WRG 1959 [Wasserrechtsgesetz 1959 (νόμος περί υδάτων του 1959)] (ιδίως τα άρθρα 30 επ.) θεσπίζει λεπτομερείς κανόνες. Από τη στιγμή που εισερχόμενες ουσίες έχουν διαχωριστεί από τα λύματα και δεν βρίσκονται πλέον σε αυτά, δεν μπορεί, πλέον, να γίνεται λόγος για εισερχόμενες ουσίες λυμάτων κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, σημείο 1, του AWG 2002. Η εξαίρεση του άρθρου 3, παράγραφος 1, σημείο 1, του AWG 2002 δεν εφαρμόζεται πλέον για τις εν λόγω ουσίες [παραλειπόμενα]. Ως εκ τούτου, αν η ιλύς καθαρισμού λυμάτων, κατά τον καθαρισμό λυμάτων βάσει του WRG 1959, παράγεται ως εισερχόμενη ουσία λυμάτων, δεν συνιστά υπόλειμμα παραγωγής από διαδικασία παραγωγής, για τον λόγο ότι η επεξεργασία των λυμάτων, είτε σε μονάδα καθαρισμού λυμάτων επιχειρήσεως είτε σε δημοτική μονάδα καθαρισμού αστικών λυμάτων, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί τμήμα διαδικασίας παραγωγής. Αντιθέτως, η επεξεργασία των λυμάτων αποτελεί διαδικασία επεξεργασίας, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι η απόρριψη λυμάτων σε υδάτινους αποδέκτες πραγματοποιείται σύμφωνα με τους στόχους προστασίας του WRG 1959. Το γεγονός ότι η ιλύς καθαρισμού λυμάτων που παράγεται από την επεξεργασία των λυμάτων χρησιμοποιείται, κατόπιν μηχανικής αφυδάτωσης μέσω αποτέφρωσης, στις εν λόγω εγκαταστάσεις αποτέφρωσης της μονάδας παραγωγής της πρώτης από τους κατ' αναίρεση αντιδίκους (δηλαδή, ανακτάται και δεν διατίθεται) δεν

παρέχει καμία ένδειξη ως προς το αν η ιλύς καθαρισμού λυμάτων, η οποία χρησιμοποιήθηκε προηγουμένως κατ' αυτόν τον τρόπο, παράγεται ως υποπροϊόν στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής. Επομένως, δεν συντρέχουν οι [σελ. του πρωτοτύπου 6] σχετικές προϋποθέσεις για την ύπαρξη υποπροϊόντος κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3α, του AWG 2002.

Όσον αφορά την υπό κρίση ιλύ καθαρισμού λυμάτων, το Verwaltungsgericht κακώς δέχθηκε ότι υφίσταται υποπροϊόν σύμφωνα με την προαναφερόμενη διάταξη και, βάσει αυτού, εσφαλμένα έκρινε ότι δεν τυγχάνει εφαρμογής το άρθρο 37 του AWG 2002 στις επίδικες εγκαταστάσεις αποτέφρωσης.

Το Landesverwaltungsgericht Steiermark, το οποίο είναι πλέον εκ νέου αρμόδιο στο πλαίσιο δεύτερης δίκης, διατηρεί αμφιβολίες σχετικά με την ερμηνεία της έννοιας του αποβλήτου όσον αφορά την υπό κρίση ιλύ καθαρισμού λυμάτων και με το κατά πόσον χάνονται τα χαρακτηριστικά του υποπροϊόντος, επειδή—για λόγους οικονομίας της διαδικασίας—προστίθενται, κατά ένα μικρό ποσοστό, άλλες ουσίες από τη διαχείριση των αστικών αποβλήτων, οι οποίες, σε διαφορετική περίπτωση, θα έπρεπε για διαδικαστικούς λόγους—χωρίς να μεταβάλλεται η σύνθεση του υποπροϊόντος—να υποκατασταθούν με άλλον τρόπο και, ως εκ τούτου, υποβάλλει το εν λόγω ερμηνευτικό ζήτημα προς διευκρίνιση στο αρμόδιο προς τούτο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

II.

Το σχετικό νομικό πλαίσιο έχει ως εξής:

3. Διατάξεις του δικαίου της Ένωσης:

Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών (οδηγία περί αποβλήτων)

Αιτιολογική σκέψη 1

Η οδηγία 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των αποβλήτων καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τον χειρισμό των αποβλήτων στην Κοινότητα. Η οδηγία ορίζει βασικές αρχές όπως τί είναι απόβλητο, ανάκτηση και διάθεση και θεσπίζει τις ουσιαστικές απαιτήσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων, ιδίως την υποχρέωση οργανισμού ή επιχείρησης που διεξάγει εργασίες διαχείρισης αποβλήτων να έχει άδεια ή να είναι καταχωρημένος και την υποχρέωση των κρατών μελών να καταρτίζουν σχέδια διαχείρισης αποβλήτων. Θεσπίζει επίσης βασικές αρχές, όπως η υποχρέωση διαχείρισης των αποβλήτων κατά τρόπο που να μην έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, [σελ. του πρωτοτύπου 7] η ενθάρρυνση της εφαρμογής της ιεράρχησης των αποβλήτων και, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η απαίτηση κατά την οποία το κόστος διάθεσης των αποβλήτων πρέπει να βαρύνει τον κάτοχο των αποβλήτων ή προηγούμενους κατόχους ή παραγωγούς του προϊόντος από το οποίο προέκυψαν τα απόβλητα.

[...]

Αιτιολογική σκέψη 26

Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» συνιστά κατευθυντήρια αρχή σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ο παραγωγός και ο κάτοχος των αποβλήτων θα πρέπει να διαχειρίζονται τα απόβλητα κατά τρόπον που να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.

Αιτιολογική σκέψη 27

Η εισαγωγή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού στην παρούσα οδηγία είναι ένα από τα μέσα για την υποστήριξη του σχεδιασμού και της παραγωγής αγαθών τα οποία λαμβάνουν πλήρως υπόψη και διευκολύνουν την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων καθ' όλο τον κύκλο ζωής τους, συμπεριλαμβανομένης της επισκευής, της επαναχρησιμοποίησης, της αποσυναρμολόγησης και της ανακύκλωσής τους χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων στην εσωτερική αγορά.

Αιτιολογική σκέψη 28

Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμβάλει ώστε η ΕΕ να έρθει πιο κοντά σε μια «κοινωνία ανακύκλωσης», που θα επιδιώκει την αποφυγή της δημιουργίας αποβλήτων και τη χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως πόρου. [...]

Αιτιολογική σκέψη 29

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τη χρήση προϊόντων που μπορούν να υποστούν ανακύκλωση (όπως το ανακτηθέν χαρτί), σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το στόχο της επίτευξης μιας κοινωνίας της ανακύκλωσης, και δεν θα πρέπει να στηρίζουν την υγειονομική ταφή ή την αποτέφρωση των ανωτέρω προϊόντων, όποτε είναι δυνατόν.

Αιτιολογική σκέψη 30

Προκειμένου να εφαρμόζονται η αρχή της προφύλαξης και η αρχή της προληπτικής δράσης που περιλαμβάνονται στο άρθρο 174, παράγραφος 2 της Συνθήκης, είναι ανάγκη να τεθούν γενικοί περιβαλλοντικοί στόχοι για τη διαχείριση των αποβλήτων εντός της Κοινότητας. Δυνάμει των αρχών αυτών, εναπόκειται στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη να θεσπίσουν ένα πλαίσιο που θα αποτρέπει, θα μειώνει και, στο μέτρο του δυνατού, θα εξαλείφει εξ αρχής τις πηγές ρύπανσης ή όχλησης, με τη θέσπιση μέτρων δια των οποίων θα εξαλείφονται οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι.
[σελ. του πρωτοτύπου 8]

Άρθρο 3**Ορισμοί**

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «απόβλητα»: κάθε ουσία ή αντικείμενο το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει,

[...]

Άρθρο 4

Ιεράρχηση των αποβλήτων

1. Στη νομοθεσία και την πολιτική για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων ισχύει ως τάξη προτεραιότητας η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά τα απόβλητα:
- α) πρόληψη,
 - β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση,
 - γ) ανακύκλωση,
 - δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και
 - ε) διάθεση.

[...]

Άρθρο 5

Υποπροϊόντα

1. Μια ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, πρωταρχικός σκοπός της οποίας δεν είναι η παραγωγή αυτού του στοιχείου, μπορεί να θεωρείται ότι δεν συνιστά απόβλητο όπως αναφέρεται στο άρθρο 3, σημείο 1) αλλά υποπροϊόν μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:
- α) είναι βέβαιη η περαιτέρω χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου,
 - β) η ουσία ή το αντικείμενο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν απ' ευθείας χωρίς άλλη επεξεργασία πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής,
 - γ) η ουσία ή το αντικείμενο παράγεται ως αναπόσπαστο μέρος μιας παραγωγικής διαδικασίας, και **[σελ. του πρωτοτύπου 9**
 - δ) η περαιτέρω χρήση είναι σύννομη, δηλαδή η ουσία ή το αντικείμενο πληροί όλες τις σχετικές απαιτήσεις περί προϊόντων και προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας για τη συγκεκριμένη χρήση και δεν πρόκειται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

2. Με βάση τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 1, είναι δυνατό να λαμβάνονται μέτρα που να καθορίζουν τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα να μπορούν να θεωρηθούν υποπροϊόντα και όχι απόβλητα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, σημείο 1). Τα μέτρα αυτά, τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιαστικών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2.

Άρθρο 6

Αποχαρακτηρισμός αποβλήτων

1. Ορισμένα προσδιορισμένα απόβλητα παύουν να αποτελούν απόβλητα κατά την έννοια του άρθρου 3, σημείο 1), εάν έχουν υποστεί εργασία ανάκτησης, περιλαμβανομένης της ανακύκλωσης, και πληρούν ειδικά κριτήρια που θα καθοριστούν σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:
- α) η ουσία ή το αντικείμενο χρησιμοποιείται συνήθως για συγκεκριμένους σκοπούς,
 - β) υπάρχει αγορά ή ζήτηση για τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο,
 - γ) η ουσία ή το αντικείμενο πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις για τους συγκεκριμένους σκοπούς και συμμορφούται προς την κείμενη νομοθεσία και τα πρότυπα που ισχύουν για τα προϊόντα, και
 - δ) η χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου δεν πρόκειται να έχει δυσμενή αντίκτυπο στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

Εφόσον απαιτείται, τα κριτήρια περιλαμβάνουν οριακές τιμές για τους ρύπους και συνεκτιμούν ενδεχόμενες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ουσίας ή του αντικειμένου. [σελ. του πρωτοτύπου 10]

2. [...]

3. [...]

4. Εάν δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, κατά περίπτωση, εάν ένα συγκεκριμένο απόβλητο έχει αποχαρακτηρισθεί βάσει της εφαρμοστέας νομολογίας. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αυτές τις αποφάσεις στην Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και

προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, εφόσον αυτό απαιτείται από την εν λόγω οδηγία.

Άρθρο 13

Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι η διαχείριση των αποβλήτων πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, και ιδίως:

- α) χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα,*
- β) χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και*
- γ) χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.*

4. Διατάξεις του εθνικού δικαίου:

Abfallwirtschaftsgesetz 2002

Άρθρο 1, παράγραφος 1:

Η διαχείριση των αποβλήτων, σύμφωνα με τις αρχές της προφύλαξης και της αειφορίας, έχει ως σκοπό:

- 1. να αποφεύγονται επιβλαβείς ή δυσμενείς επιπτώσεις για τον άνθρωπο, τα ζώα και τα φυτά, τους βιοτικούς τους πόρους και το φυσικό τους περιβάλλον ή να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις που με οποιονδήποτε τρόπο επηρεάζουν την [σελ. του πρωτοτύπου 11] εν γένει ευημερία του ανθρώπου,*
- 2. να ελαχιστοποιούνται οι εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων και αερίων με επιπτώσεις για το κλίμα,*
- 3. να προστατεύονται οι πόροι (πρώτες ύλες, νερό, ενέργεια, τοπίο, έδαφος, χώρος διάθεσης),*
- 4. σε περίπτωση ανακτήσεως, τα απόβλητα ή οι ουσίες που προέρχονται από αυτά να μην παρουσιάζουν υψηλότερο κίνδυνο από παρεμφερείς πρωτογενείς πρώτες ύλες ή από προϊόντα που προέρχονται από πρωτογενείς πρώτες ύλες και*
- 5. να απομένουν μόνο εκείνα τα απόβλητα, των οποίων η απόθεση δεν αποτελεί κίνδυνο για τις επόμενες γενεές.*

Άρθρο 1, παράγραφος 3:

Για λόγους δημοσίου συμφέροντος απαιτείται η συλλογή, αποθήκευση, μεταφορά και επεξεργασία των αποβλήτων, εφόσον, σε αντίθετη περίπτωση:

[παραλείπόμενα] [θα μπορούσαν να τεθούν σε κίνδυνο ορισμένα προστατευόμενα αγαθά περιοριστικώς απαριθμούμενα (όπως η υγεία, το περιβάλλον, η δημόσια ασφάλεια, το τοπίο, ...)].

Άρθρο 2, παράγραφος 1:

(1) Για τους σκοπούς του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου ως απόβλητο νοείται κάθε κινητό πράγμα,

1. το οποίο ο κάτοχός του προτίθεται να απορρίψει ή έχει απορρίψει ή
2. για το οποίο απαιτείται η συλλογή, αποθήκευση, μεταφορά και επεξεργασία του ως αποβλήτου, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο το δημόσιο συμφέρον (άρθρο 1, παράγραφος 3).

Άρθρο 2, παράγραφος 3:

Σε κάθε περίπτωση, κατά την έννοια του παρόντος ομοσπονδιακού νόμου, δεν απαιτείται για λόγους δημοσίου συμφέροντος η συντεταγμένη συλλογή, αποθήκευση, μεταφορά και επεξεργασία (άρθρο 1, παράγραφος 3) εφόσον [σελ. του πρωτοτύπου 11]:

1. πρόκειται για κάτι νέο σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη ή
2. προορίζεται για τη συνήθη χρήση του σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη.

[παραλείπόμενα] [ειδικό καθεστώς στον τομέα της γεωργίας]

Άρθρο 2, παράγραφος 3α:

Μια ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, πρωταρχικός σκοπός της οποίας δεν είναι η παραγωγή αυτού του στοιχείου, μπορεί να θεωρείται ότι δεν συνιστά απόβλητο αλλά υποπροϊόν μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

1. είναι βέβαιη η περαιτέρω χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου·
2. η ουσία ή το αντικείμενο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν απ' ευθείας χωρίς άλλη επεξεργασία πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής·
3. η ουσία ή το αντικείμενο παράγεται ως αναπόσπαστο μέρος μιας παραγωγικής διαδικασίας, και
4. η περαιτέρω χρήση είναι σύννομη, και ειδικότερα η ουσία ή το αντικείμενο μπορεί να χρησιμοποιηθεί με ασφάλεια για τον επιδιωκόμενο ενδεδειγμένο

σκοπό, δεν θίγονται από τη χρήση προστατευόμενα αγαθά (συναφώς, βλ. άρθρο 1 παράγραφος 3) και τηρείται πλήρως η σχετική νομοθεσία.

Άρθρο 6, παράγραφος 6:

[παραλειπόμενα] [αρμοδιότητα του Landeshauptmann να αποφασίζει, μεταξύ άλλων, αν μια εγκατάσταση ή η μετατροπή της υπόκειται στην υποχρέωση αδειοδοτήσεως σύμφωνα με το άρθρο 37 του AWG]

Abfallverbrennungsverordnung (κανονιστική απόφαση για την αποτέφρωση αποβλήτων) – AVV

Άρθρο 2, παράγραφος 1: [σελ. του πρωτοτύπου 13]

Η παρούσα κανονιστική απόφαση εφαρμόζεται [παραλειπόμενα] σε [παραλειπόμενα] [ορισμένες εγκαταστάσεις]:

[παραλειπόμενα],

στις οποίες αποτεφρώνονται ή συναποτεφρώνονται στερεά ή υγρά απόβλητα.

Άρθρο 2, παράγραφος 1a:

[παραλειπόμενα] [εξαίρεση ορισμένων εγκαταστάσεων αποτέφρωσης με ειδικές τεχνικές καθαρισμού]

Άρθρο 2, παράγραφος 1b:

[παραλειπόμενα]

Άρθρο 2, παράγραφος 2:

Η παρούσα κανονιστική απόφαση δεν εφαρμόζεται σε

1. εγκαταστάσεις στις οποίες υφίστανται επεξεργασία αποκλειστικά τα ακόλουθα απόβλητα:

[παραλειπόμενα]

c) **ινώδη φυτικά απόβλητα από την παραγωγή παρθένου χαρτοπολτού και την παραγωγή χαρτιού από χαρτοπολτό, στην περίπτωση που για τα απόβλητα αυτά εφαρμόζεται διαδικασία αποτέφρωσης στον τόπο παραγωγής και η εκλυόμενη θερμότητα ανακτάται**

[παραλειπόμενα] [σελ. του πρωτοτύπου 14]

III.

1. Το Landesverwaltungsgericht Steiermark διατηρεί αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα του άρθρου 2 του AWG 2002 με το δίκαιο της Ένωσης, γι'

αυτό και υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης.

2. [παραλειπόμενα] [γενικές παρατηρήσεις σχετικά με το παραδεκτό της αιτήσεως προδικαστικής απόφασης]

Το ζήτημα της ερμηνείας του άρθρου 2 του AWG 2002 είναι κρίσιμο για την επίλυση της διαφοράς για τους ακόλουθους λόγους:

3. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, η έννοια του αποβλήτου κατά το δίκαιο της Ένωσης αποτελεί κοινοτικό όρο. Τα κράτη μέλη δεν έχουν τη δυνατότητα να δημιουργήσουν μια διαφορετική, στενότερη εθνική έννοια του αποβλήτου παρεκκλίνοντας από την έννοια του αποβλήτου κατά το δίκαιο της Ένωσης. Η αυστριακή έννοια του αποβλήτου που ορίζεται στο άρθρο 2, παράγραφος 3α, του AWG 2002, πρέπει **[σελ. του πρωτοτύπου 15]** να ερμηνεύεται κατά τρόπο σύμφωνο προς την οδηγία. Στις περιπτώσεις που η εθνική έννοια του αποβλήτου διαφέρει από την έννοια του αποβλήτου κατά το δίκαιο της Ένωσης, η εθνική έννοια του αποβλήτου αντικαθίσταται από την έννοια της οδηγίας 2008/98/EK («οδηγία περί αποβλήτων») (βλ. υπόθεση C-304/9[4], Tombesi, ECLI:EU:C:1999:152).
4. Κατά το άρθρο 3, σημείο 1, της οδηγίας 2008/98, με τον όρο «απόβλητα» νοείται κάθε ουσία ή αντικείμενο το οποίο ο κάτοχός του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει. Επ' αυτού, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί επανειλημμένα ότι ο ορισμός του αποβλήτου πρέπει να ερμηνεύεται διασταλτικά, προκειμένου να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας των στόχων της Ένωσης στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής (βλ. υποθέσεις ARCO Chemie, C-[4]18/97, ECLI:EU:C:2000:318, Palin Granit Oy, C-9/00, ECLI:EU:C:2002:232, Saetti, C-235/02, ECLI:EU:C:2004:26, Niselli, C-457/0[2], ECLI:EU:C:2004:707, Thames Water Utilities, C-252/05, ECLI:EU:C:2007).
5. Το Δικαστήριο έχει τονίσει επανειλημμένως ότι κριτήριο του κατά πόσον ένα υλικό είναι ή όχι απόβλητο αποτελούν οι εκάστοτε πραγματικές περιστάσεις και ότι συνεπώς η αρμόδια αρχή πρέπει να αποφασίζει για κάθε περίπτωση χωριστά (βλ. υποθέσεις ARCO Chemie, C-[4]18/97, ECLI:EU:C:2000:318, Palin Granit Oy, C-9/00, ECLI:EU:C:2002:232, Saetti, C-235/02, ECLI:EU:C:2004:26, Niselli, C-457/0[2], ECLI:EU:C:2004:707, Thames Water Utilities, C-252/05, ECLI:EU:C:2007). Εν προκειμένω, η ιλύς καθαρισμού λυμάτων προέρχεται από την παραγωγή χαρτοπολλτού ως αναπόσπαστο μέρος της συνεχούς παραγωγικής διαδικασίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι η ινώδης ιλύς καθαρισμού λυμάτων προέρχεται σε ποσοστό 100 % από την παραγωγή χαρτιού και χαρτοπολλτού και χωρίς αυτή δεν θα υπήρχε.

6. Σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας-πλαίσιου για τα απόβλητα, το άρθρο 2, παράγραφος 3α, του AWG 2002 καθορίζει τους όρους υπό τους οποίους μια ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, χωρίς να είναι πρωταρχικός σκοπός της, μπορεί να χαρακτηριστεί όχι ως απόβλητο αλλά ως υποπροϊόν. Κατά το Verwaltungsgericht, η υπό κρίση ιλύς καθαρισμού λυμάτων –τουλάχιστον στον βαθμό που προέρχεται από την παραγωγή– πληροί σωρευτικώς τους όρους που διαλαμβάνονται στη διάταξη αυτή. Επιπλέον, κατά το Landesverwaltungsgericht, η πρόσμιξη αστικών λυμάτων δεν βλάπτει, διότι, αφενός, δεν αλλοιώνεται η σύνθεση της ουσίας που προκύπτει κατά την παραγωγή και, αφετέρου, οι σχετικές ουσίες θα έπρεπε να υποκατασταθούν με άλλον τρόπο.
7. Το αιτούν δικαστήριο εκφράζει, επίσης, αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον –ακόμη και ελλείψει χαρακτηρισμού της ιλύος καθαρισμού λυμάτων ως υποπροϊόντος– η ίδια η ιλύς καθαρισμού λυμάτων αποτελεί «απόβλητο» κατά την έννοια του εν λόγω όρου στο δίκαιο της Ένωσης. **[σελ. του πρωτοτύπου 16]**

Κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, ακόμη και όταν ένα υλικό θεωρείται κατάλοιπο παραγωγής, δεν συνιστά κατ' ανάγκην απόβλητο. Εφόσον ένα υλικό παρουσιάζει χαρακτηριστικά βάσει των οποίων κρίνεται πρόσφορο για περαιτέρω οικονομική αξιοποίηση, το γεγονός αυτό υποδηλώνει ότι το εν λόγω υλικό δεν πρέπει να θεωρηθεί απόβλητο. Για την κατάταξη ενός υπολείμματος προϊόντος στην κατηγορία των υποπροϊόντων, το Δικαστήριο έχει ορίσει τρία κριτήρια που πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά. Ένα υλικό δεν αποτελεί απόβλητο εφόσον η περαιτέρω χρήση του είναι βέβαιη και όχι απλώς ενδεχόμενη, δεν απαιτείται προηγούμενη μεταποίηση για την επαναχρησιμοποίησή του και προκύπτει στο πλαίσιο της συνέχειας της διαδικασίας παραγωγής (βλ. υπόθεση *Palin Granit Oy*, C-9/00, ECLI:EU:C:2002:232).

8. Ακόμη και με συστατική ερμηνεία της έννοιας «διαδικασία παραγωγής» από το Δικαστήριο (βλ. υποθέσεις *Palin Granit Oy*, C-9/00, ECLI:EU:C:2002:232, *Niselli*, C-457/0[2], ECLI:EU:C:2004:707, *Επιτροπή κατά Ισπανίας*, C-121/03, ECLI:EU:C:2005:512), το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι τα ως άνω κριτήρια πληρούνται. Λόγω της δέσμευσης προμήθειας ιλύος καθαρισμού λυμάτων και της ουδέτερης σε εκπομπές αδιάλειπτης αποτέφρωσης για την παραγωγή ατμού στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής χαρτιού, η ιλύς καθαρισμού λυμάτων υφίσταται διαρκή και άμεση περαιτέρω επεξεργασία. Πράγματι, η επίμαχη στην κύρια δίκη εγκατάσταση είναι τέτοια, ώστε, στο πλαίσιο κλειστού συστήματος, η ιλύς καθαρισμού λυμάτων να μεταφέρεται επί 24ώρου βάσεως σε ιμάντες μεταφοράς από τη μονάδα καθαρισμού λυμάτων προς τη μονάδα παραγωγής ατμού.
9. Στην περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο κρίνει ότι η ιλύς καθαρισμού λυμάτων αποτελεί απόβλητο κατά την έννοια του άρθρου 3,

σημείο 1, της οδηγίας 2008/98, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει περαιτέρω αμφιβολίες που το ωθούν να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως. Ακόμη και αν η ιλύς καθαρισμού λυμάτων θεωρηθεί απόβλητο στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο αποχαρακτηρισμός της ως αποβλήτου θα είχε επέλθει πριν από την αποτέφρωση της ιλύος καθαρισμού λυμάτων εντός της επιχειρήσεως για την παραγωγή ατμού.

10. Έτσι, το άρθρο 6, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της οδηγίας 2008/98 καθορίζει τους όρους που πρέπει να πληρούν ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων προσδιορίζεται ποια απόβλητα παύουν να αποτελούν απόβλητα κατόπιν εργασίας ανάκτησης ή ανακύκλωσης. Συναφώς, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο νομοθέτης της Ένωσης έχει προβλέψει συγκεκριμένα ότι τα κράτη μέλη δύνανται να λαμβάνουν μέτρα σχετικά με τον αποχαρακτηρισμό μιας ουσίας ή ενός αντικειμένου ως αποβλήτου, χωρίς εντούτοις να διευκρινίζει τη φύση των μέτρων αυτών (υπόθεση Tallinna Vesi AS, C-60/18, ECLI:EU:C:2019:264, σκέψη 2[2]). Δεδομένου ότι τα εν λόγω μέτρα συνεπάγονται τον αποχαρακτηρισμό **[σελ. του πρωτοτύπου 17]** των αποβλήτων και, συνεπώς, την παύση της προστασίας που κατοχυρώνει η νομοθεσία περί αποβλήτων για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, στοιχεία α' έως δ', του εν λόγω άρθρου και, ιδίως, να συνεκτιμούν ενδεχόμενες επιπτώσεις της συγκεκριμένης ουσίας ή του συγκεκριμένου αντικειμένου στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία.

Το αιτούν δικαστήριο δεν παραγνωρίζει ότι το Δικαστήριο έχει διαπιστώσει με τη νομολογία του ότι το κράτος μέλος μπορεί επίσης να αποφασίσει ότι ορισμένα απόβλητα δεν μπορούν να αποχαρακτηρισθούν και μπορεί να μη θεσπίσει κανονιστικές ρυθμίσεις για τον αποχαρακτηρισμό αποβλήτων (υπόθεση Tallinna Vesi AS, C-60/18, ECLI:EU:C:2019:264, σκέψη 26). Εντούτοις, σύμφωνα με το Δικαστήριο, το κράτος μέλος οφείλει να διασφαλίσει ότι μια τέτοια αποχή από τη θέσπιση τέτοιων ρυθμίσεων δεν παρεμποδίζει την επίτευξη των σκοπών της οδηγίας 2008/98, όπως η ενθάρρυνση για ιεράρχηση των αποβλήτων ή για ανάκτηση των αποβλήτων και χρησιμοποίηση των ανακτηθέντων υλικών με σκοπό τη διαφύλαξη των φυσικών πόρων και την επίτευξη μιας οικονομίας της ανακύκλωσης (υπόθεση Tallinna Vesi AS, C-60/18, ECLI:EU:C:2019:264, σκέψη 27). Κατά το αιτούν δικαστήριο, τούτο δεν ισχύει στην υπόθεση της κύριας δίκης, δεδομένου ότι η ιλύς καθαρισμού λυμάτων μεταφέρεται μέσω κλειστού αυτοματοποιημένου συστήματος εντός της επιχειρήσεως, η χρήση της εν λόγω ιλύος καθαρισμού λυμάτων πραγματοποιείται επιπλέον χωρίς διακοπή και η εν λόγω διαδικασία δεν εγκυμονεί κινδύνους για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Επιπροσθέτως, η διαδικασία αυτή αποβλέπει τόσο στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων όσο και στην υποκατάσταση των ορυκτών πρώτων υλών. Η εν λόγω διαδικασία παραγωγής δημιούργησε στο αιτούν δικαστήριο σοβαρές αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον η παράλειψη της εθνικής αρχής είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης. **[σελ. του πρωτοτύπου 18]**

IV.

1. Υφίσταται υποχρέωση όλων των αρχών και δικαστηρίων των κρατών μελών να ερμηνεύουν το σύνολο του δικαίου κατά τρόπο σύμφωνο προς την οδηγία, ήτοι κατά τρόπο ώστε να μην διακυβεύεται ο σκοπός της οδηγίας από την ερμηνεία του εθνικού δικαίου (βλ. υπόθεση von Colson και Kamann, 14/83, ECLI:EU:C:1984:153). Ωστόσο, δεδομένου ότι η ορθή εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης δεν φαίνεται να είναι τόσο πρόδηλη, ώστε να μην υφίσταται περιθώριο εύλογης αμφιβολίας, και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η σύμφωνη προς την οδηγία ερμηνεία του εθνικού δικαίου, υποβάλλονται τα παρόντα προδικαστικά ερωτήματα στο πλαίσιο αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 της ΣΛΕΕ.

Landesverwaltungsgericht Steiermark

[παραλειπόμενα]